

Fremsat den 3. november 2023 af Susie Jessen (DD) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af landdistriktsfilteret ved ny lovgivning

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at gøre det obligatorisk for ministerierne at bruge landdistriktsfilteret ved ny lovgivning, således at ministerierne

forud for en lovs vedtagelse skal redegøre for et lovforslags konsekvenser for land- og yderområder i bemærkningerne til lovforslaget.

Bemærkninger til forslaget

For forslagsstillerne er det afgørende, at vi har et Danmark i balance, hvor der er sikret lige muligheder for udvikling, arbejdspladser og velfærd i hele landet, uanset om man bor i landdistrikterne eller i en af de større byer. Forslagsstillerne mener, at der i dag desværre ikke er lige så gode velfærdstilbud, uddannelsesmuligheder og arbejdspladser i landdistrikterne som i de store byer. Forslagsstillerne mener derfor, at vi skal gøre mere for at styrke sammenhængskraften i Danmark.

Ifølge forslagsstillerne har SVM-regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) vist, at den fører en politik, der har negative konsekvenser for landdistrikter, f.eks. med det seneste finanslovsforslag, hvor regeringen efter forslagsstillernes opfattelse ikke har afsat tilstrækkelige midler til at sikre udvikling i landdistrikterne (Folketingstidende 2023-24, tillæg D, L 1 som fremsat).

I stedet prioriterer regeringen at skære i puljer, som er vigtige for landdistrikterne. Eksempelvis har regeringen valgt at sætte færre penge af til landsbyfornyelse ved at skære i landsbypuljen, som er med til at sikre attraktive landdistrikter (Folketingstidende 2023-2024, tillæg D, L 1 som fremsat, § 15.43.10).

Regeringen har også besluttet at gøre bredbåndspuljen, som er afgørende for, at borgere og virksomheder vælger at etablere og bosætte sig i landdistrikterne, mindre (Folketingstidende 2023-2024, tillæg D, L 1 som fremsat, § 29.72.03 og »SVM-regeringen sætter færre penge af til bredbånd og nedrivning end i tidligere års finanslove«, www.altinget.dk, den 31. august 2023).

Derudover har regeringen med finanslovsforslaget for 2024 taget penge fra en pulje, der skal styrke den kollektive transport, hvilket forslagsstillerne finder helt forkert, i betragtning af at busruterne i landdistrikterne i øjeblikket enten spares helt væk eller skæres helt ind til benet (»Millionregning er landet i flere kommuner: Nu risikerer busruter at blive nedlagt«, www.dr.dk, den 7. august 2023).

Udviklingen går med andre ord ikke den rigtige vej.

Landdistriktsfilteret

I 2017 indførte den daværende VLAK-regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) landdistriktsfilteret ved at revidere afsnit 7.1 i »Vejledning nr. 9319 af 7. maj 2028 om konsekvensanalyser«. Det betød, at man ændrede den daværende praksis, så ministerierne forud for en lovs vedtagelse har skullet foretage en konsekvensanalyse af lovforslags konsekvenser, ikke kun for regioner, men specifikt også for landdistrikter. Hvis ministerierne vurderer, at et lovforslag har væsentlige konsekvenser for regioner eller landdistrikter, skal den nærmere vurdering indgå i bemærkningerne til lovforslaget, herunder om der er foretaget en større konsekvensvurdering. Omvendt er der ikke krav om, at det anføres i bemærkningerne til lovforslaget,

hvis det vurderes, at der ikke er væsentlige konsekvenser for regioner eller landdistrikter. Det vil sige, at landdistriktsfilteret gælder, når det vurderes, at lovforslaget har betydning for landdistrikternes udvikling.

I 2021 lavede det daværende Indenrigs- og Boligministeri- um en evaluering, hvoraf det fremgår, at der i kun 22 ud af i alt 698 fremsatte lovforslag i perioden 2017-2020 er indskrevet bemærkninger om de regionale og landdistriktsrelaterede konsekvenser. Samtidig konkluderede evalueringen, at der også er stor variation i ministeriernes anvendelse af konsekvensvurderingerne (»Evaluering af den ændrede praksis for vurdering af lovforslags regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter«, 2020-21, ULØ alm. del – bilag 82).

På denne baggrund mener forslagsstillerne, at det er dybt kritisabelt, at landdistriktsfilteret ikke har fundet anvendelse i langt flere tilfælde.

Landdistriktsfilteret skal gøres obligatorisk ved ny lovgivning

Forslagsstillerne ønsker med beslutningsforslaget, at landdistriktsfilteret skal være med til at skabe en proces under lovbehandlingen, som gør, at Folketinget i langt højere grad har mulighed for at vurdere, hvilke konsekvenser den pågældende lovgivning medfører for landdistrikterne. Det skal være med til at styrke landdistrikterne og sørge for, at de beslutninger, der træffes i Folketinget, ikke forringer livet for borgerne i landdistrikterne og i byerne uden for de store byer.

Samtidig skal landdistriktsfilteret være et værktøj, der er med til at sikre, at Folketinget kan gennemføre en lovgivning, der skaber de bedste rammer for, at vores landdistrikter kan udvikle sig i den rigtige retning. Det er der efter forslagsstillernes opfattelse i høj grad brug for set i lyset af flere års centralisering, som har haft negative konsekvenser for landdistrikterne i form af skolelukninger, dårlige sundhedstilbud og tab af arbejdspladser.

Som ordningen er indrettet i dag, er det kun i tilfælde, hvor det enkelte ressortministerium vurderer et lovforslag til at have væsentlige regionale og landdistriktsmæssige konsekvenser, at det skal noteres i bemærkningerne til lovforslaget. Det mener forslagsstillerne er forkert. Derfor foreslås det, at ministerierne skal bruge landdistriktsfilteret ved alle former for ny lovgivning. Det vil bidrage til, at Folketinget får et langt bedre beslutningsgrundlag, når der skal vedtages lovgivning, der har konsekvenser for landdistrikterne.

Forslagsstillerne er overbeviste om, at et obligatorisk landdistriktsfilter vil medvirke til, at man i højere grad træffer de rigtige beslutninger, som vil føre til attraktive landdistrikter, der bidrager til et Danmark i bedre balance.

Skriftlig fremsættelse

Susie Jessen (DD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af landdistriktsfilteret ved ny lovgivning.

(Beslutningsforslag nr. B 30)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.